1
Государственная
библиотека

1964–1965 ШЕРАШКА СССР ХАЛКЪА БОАХАМ ДЕГІАБОАЛАБАРА ПАЧЧАХЬАЛКХЕН ПЛАНА ХЬАКЪЕХЬАРА

Советски Социалистически Республикай Союза

З А К О Н

Советски Социалистически Республикай Союза Лаккхехьарча Совето соцам бу:

1. СССР Министрий Советo союзни республикай Министрий Советашца цхьана кийчьнь 1964—1965 шерашка СССР халкъа боахам дегІабоалабара Паччахьалкхен план Союза Советен Къамий Советен Бюджетни комиссеша. Къамий Совета Экономически комиссе яьча поправкашца могае.

2. 1964—1965 шерашка СССР халкъа боахам дегІабара Пачхьалкхен планах лаьца еннача, палатай Бюджетни комиссейн Къамий Совета Экономически комиссеи заключенешка хьакъехьара предложенешкен замечанешкеи, хІаьта иштта СССР Лаккхехьарча Совета палатай заседанешка депутаташа йийъача предложенешкен замечанешкеи хьокхуза а царех йоагтІаш йола решенеш тІаэмилга а-СССР Министрий Совета тІадилла.

СССР Лаккхехьарча Совета Президиума
Председатель Л. БРЕЖНЕВ.

СССР Лаккхехьарча Совета Президиума
секретарь М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1963 ш. 19 декабрь.

1964–1965 ШЕРАШТА ЙОЛЧА СОВЕТСКИ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ РЕСПУБЛИКАЙ СОЮЗА ПАЧЧАХЬАЛКХЕН БЮДЖЕТА ХЬАКЪЕХЬАРА

Советски Социалистически Республикай Союза

З А К О Н

Советски Социалистически Республикай Союза Лаккхехьарча Совето соцам бу:

Статья 1. СССР Министрий Совето тІаена 1964 шера йола ССР Союза Паччахьалкхен бюджет Союза Советен Къамий Советен бюджетни комиссей докладех тІаийача хувшамага, белгалга аьлча: доходаштa дерриге а 91.925.536 эзар сом расходашта дерриге а 91.385.282 эзар сом а долаш, доходан расходех 540.254 эзар сом дукхагІа а йолаш, тІоагІъе.

Статья 2. 1964 шера йолча СССР Паччахьалкхен бюджета тІа паччахьалкхен кооперативни предприятешкара а организацешкара а хьатІайоазІа доходаш — оборота тІара налог, найда тІара еи йола отчисленеш, подоходни налог, социалистически болхамгара хьатІайоагІа кхыйола доходаш — ерриган а 84.722.103 эзар сом оттае.

Статья 3. 1964 шера йолча СССР Паччахьалкхен бюджета тІа халкъа боахама финансировани яра — химически, мехдаьттa, машиностроительни промышленность, еза-йоккхача промышленноста кхыдола доахьош, гІишлошъара индустри, ййгеи хІачани промышленность, юрта боахам, транспорт, жилищно-коммунальни боахам, халкъа боахама кхыдола доахьош дегІадоаладарга — дІайоазІа еррига расходаш 38.746.259 эзар сом оттае.

Статья 4. 1964 шера йолча СССР Паччахьалкхен бюджета тІа социально-культурни гІулакхашта — массане юкъарча дешара школаштa, техникумашта, лаккхерча дешара заведенешта, ІилмаТохкама учреждененшта, профессионально-технически дешара заведенешта, библиотекашта, клубашта, театрашта, кепа йоазовина, радиоинформацина, просвещенеи культуран кхыча гІулакхашта; больнишеша, берий яслешта, санаторешта, унахІлено лоряярен физически культуран кхыча учреждененшта; пенсештеи пособештеи — хьожадуха дерриге а 32.800.370 эзар сом оттае, цу даькъе пачхьалкхеи социальни страхование бюджетах 9.854.903 эзар сом.

Статья 5. 1964 шера йолча СССР Паччахьалкхен бюджета тІа мехка обороната хьожаду ахча 13.289.000 эзар сом оттае.

Статья 6. 1964 шера йолча СССР Паччахьалкхен бюджета тІа паччахьалкхен Іаьдала органаш, паччахьалкхен управленеи, суда, прокуратура органаш Іелларга дохийта ахча 1109.949 эзар сом оттае.

Статья 7. 1964 шера йола союзни бюджет доходашта 43.181.578 эзар сомн расходашта 42.641.324 эзар сомн а долаш, доходан расходех 540.254 эзар сом дукхагІа а йолаш, тІоагІъе.

Статья 8. 1964 шера йола союзни республикай паччахьалкхен бюджеташ доходашта а расходашта а 50.075.302 эзар сом оттае, цу даькъе союзни республикашта: (эзарап сомаш)

Российски Советски Федеративни Социалистически Республика	29.163.260
Украински Советски Социалистически Республика	8.292.073
Белоруски Советски Социалистически Республика	1.531.683
Узбески Советски Социалистически Республика	1.598.918
Казахски Советски Социалистически Республика	3.912.663
Грузински Советски Социалистически Республика	837.310
Азербайджански Советски Социалистически Республика	819.631
Литовски Советски Социалистически Республика	692.986
Молдавски Советски Социалистически Республика	435.275
Латвийски Советски Социалистически Республика	553.329
Киргизски Советски Социалистически Республика	473.857
Таджикски Советски Социалистически Республика	435.097
Армянски Советски Социалистически Республика	533.246
Туркменски Советски Социалистически Республика	422.200
Эстонски Советски Социалистически Республика	373.774

Статья 9. 1964 шера ерригсоюзни паччахьалкхен налогаш тІарехь доходаш тІарен союзни республикай паччахьалкхен бюджеташца еш йола отчисленеш ухх бозарме тІоагІъе:

а) оборота тІара йоакхуча налогах хьатІадоагІача ахчан тІара: РСФСР — 27,2 процент, Украински ССР — 27,6 процент, Белорусски ССР — 50,9 процент, Узбески ССР — 85,9 процент, Казахски ССР — 100 процент, Грузински ССР — 85,5 процент, Азербайджански ССР — 83,6 процент, Литовски ССР — 78,9 процент, Молдавски ССР — 25,4 процент, Латвийски ССР — 19,3 процент, Киргизски ССР — 92,9 процент, Таджикски ССР — 98,8 процент, Армянски ССР — 100 процент, Туркменски ССР — 100 процент, Эстонски ССР — 52 процент;

б) 1964 шера паччахьалкхен 3 процентни чура кхадж уха заем ехьача ахчан тІара — 50 процент;

в) Таджикски ССР паччахьалкхен бюджета чу йодача бахача пахагара йоакхуча подоходни налога тІара — 100 процент.

1964 шера союзни бюджета ахчанцара 1964 шера СССР халкъа боахам дегІабоалабара плано отгадаьча гІулакхашта финансированни елга Іалашдара Казахски ССР паччахьалкхен бюджета 1.237.392 эзар сом, Армянски ССР паччахьалкхен бюджета 34.246 эзар сом, Туркменски ССР паччахьалкхен бюджета 59.706 эзар сом кьоастаде.

Статья 10. 1965 шера йола СССР Паччахьалкхен бюджет доходашта 101.180.084 эзар сом расходашта 100.375.821 эзар сом а долаш, доходан расходех 804.263 эзар сом дукхагІа а йолаш могае.

Статья 11. 1964—1965 шерашта йолча СССР Паччахьалкхен бюджетах Союза Совета, Къамий Совета Бюджетни комиссей заключенешкеи Къамий Совета Экономически комиссе содоклада тІеи хьакъехьара предложенешкеи замечанешкеи, хІаьта иштта СССР Лаккхехьарча Совета палатай заседанешка депутаташа еннача та предложенешкеи замечанешкеи хьожалта а царех йоагтІаш йола решенеш тІээмилга а СССР Министрий Совета тІадилла.

СССР Лаккхехьарча Совета Президиума Председатель Л. БРЕЖНЕВ.

СССР Лаккхехьарча Совета Президиума секретарь М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1963 ш. 19 декабрь.

МАССА А МЕХЬАШКАРА ПРОЛЕТАРЕШ, ВІАШАГІКХЕТА!

СЕРДАЛО

Свет Арадуві 1923 шера деи3

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГІалгІай обкома, Нохч-ГІалгІай АССР Лаккхехьарча Советен Министрий Советен органаш. Органаш Чечено-Ингушски обкома Коммунистически партин Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

№ 122 (2851). Шоатта, 21 декабрь, 1963 шу. 4 пеп.

СССР ЛАККХЕХЬАРЧА СОВЕТА III СЕССЕ БОЛХ ЧАККХБАЬННАБ

19 декабрь — ялхазлагІа хержача СССР Лаккхехьарча Совета кхоалагІча сессе Кремле болх бу дицлагІа ди. Халкъо хержача наха советски парламентца палатай къаьст - къаьстача заседанешка кхъь дийнахьа йийъар сессе ювца оттаяь 1964 — 1965 шерашка СССР халкъа боахам дегІабоалабара Паччахьалкхен планеи Паччахьалкхен бюджетеи проекташ.

Тахан ГІуйрийна 10 сахьат даьлча Йоккхача Кремлевски дворече СССР Лаккхехьарча Совета заседанеш хулача залге хьайийар Союза Советен Къамий Советен цхьана йола заседани.

Новкъостий Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, А. Н. Косыгин, А. И. Микоян, Н. В. Подгорный, Д. С. Полянский, Н. С. Хрущев, Н. М. Шверник, В. В. Гришин, Л. Н. Ефремов, П. Е. Шелест, Ю. В. Андропов, П. Н. Демичев, Л. Ф. Ильичев, В. И. Поляков, Б. Н. Пономарев, В. Н. Титов, А. Н. Шелепин ложалша гучабьяьча Іалъамате чІоагІа тІоапаш техар депутаташен хьаьшашен. Берриган а хьалгІовтт.

Председателеал деш волча Къамий Совета председателя Я. В. Пейве хоам бир селхан Москве кхъьна Халкъа Демократически Алжирски Республика партийно-правительственни делегаци залея, аьнна. Делегацена керте латт къамий парГІатон фронта Политбюро член, Алжира Къамай собране председатель Хадж Бен Алла. ЧІоагІа тІоапаш а детташ хьашашка даггара моарша хет депутаташа.

Хаддаш деш дола къамаьл ду СССР Министрий Совета Председателя заместителя, СССР Госплана председателя депутата П. Ф. Ломако.

Союза Совета а Къамий Совета а Бюджетни комиссейа, Къамий Совета Экономически комиссе, сессе къамаьллаш даьча берригача депутаташа йиъаза мога а йийр хьал а лаьцар, йоаь по, хьокхеначуха Советага ювийта аьнна СССР Министрий Совето хьалхаша ена вай мехка халкъа боахам 1964 — 1965 шерашка дегІабоалабара Паччахьалкхен план. Массане а цхьан бартагІа белгалдаьккхар халкъа боахама

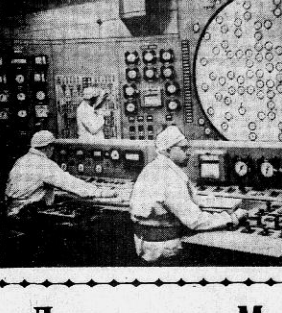

план КПСС XXII съездеи вай парте декабрьски Пленумеи решенешка хьежжа оттаяь хилар.

Халкъа боахама плана заданеш лоацлача хана хІара совнархозага, предприятега, гІишлоига дІахкачйитанза яр ца хилар, дувцилга йоаццаш из кхоачашъелга Іалашдергдола хьадда гІулакхаш кийчданза дарг ца хилар кертагІдоаккх оратора.

Шекю яц, йоаь нов. Ломако, шийхьамсарча Коммунистически партеи цун ленински Центральни Комитетеи чІоагІача кулгалца турпалерча советски халкъо тІа дийрзза хъа а хьегача 1964—1965 шерашкара план кхоачаш а тІехкхоачаш а елга Іалашдергилар. Цунца чІоагІа лард йолларгъя халкъа боахама химизаци яра программа дика камаьлал а йоалаш кхоачашъара, мехка экономикан а, халкъа хьал-торо тоаяра.

1964 — 1965 шерашка ССОР халкъа боахам дегІабоалабара Паччахьалкхен плана хьакъехьара Закон тІаэца йолалу ССР Къаьст-къаьста а, ю голосовани — палатаца ше-ше.

СССР Лаккхехьарча Совето берригаш раьза а болаш тІаэц 1964 — 1965 шерашка СССР халкъа боахам дегІабоалабара Паччахьалкхен плана хьакъехьара Закон.

Цул тІехьагІа депутаташа лаьдугІ СССР финансан министра депутата В. Ф. Гарбузова хаддаш деча къамаьлага.

Правительства ювцийта хьалхаша оттаяь 1964 — 1965 шерашкара СССР Паччахьалкхен бюджет, йоаь нов. Гарбузова, массе оагІорахьара йийъаь СССР Лаккхехьарча Совета заседанеш.

Свердловски область. И. В. Курчатова цІерах йола Белоярски атомни электростанци хьалъеа еррига участкашка станци йолаяйийта гІерташ сихденнаш даьлаш. Урала атомера дог ломбелетка тхелетІоа шера деттазала долалургдолаш балхаш чакхдаха гІерг электростанци хьалъеш бола гІишлохьойн монтажникаша.

Сурта тІа: реактора управленге керттера шит.

ТАСС фотохроника.

Оренбургски область. Ювцийта Іаьдала органаш, паччахьалкхен управленеи, суда, прокуратура органаш Іелларга дохийта ахча 1109.949 эзар сом оттае.

Ростовски область. Ювцийта Іаьдала органаш, паччахьалкхен управленеи, суда, прокуратура органаш Іелларга дохийта ахча 1109.949 эзар сом оттае.

Ярославски область. Ювцийта Іаьдала органаш, паччахьалкхен управленеи, суда, прокуратура органаш Іелларга дохийта ахча 1109.949 эзар сом оттае.

Ленинградски область. Ювцийта Іаьдала органаш, паччахьалкхен управленеи, суда, прокуратура органаш Іелларга дохийта ахча 1109.949 эзар сом оттае.

Ивановски область. Ювцийта Іаьдала органаш, паччахьалкхен управленеи, суда, прокуратура органаш Іелларга дохийта ахча 1109.949 эзар сом оттае.

Ставропольски край. Ювцийта Іаьдала органаш, паччахьалкхен управленеи, суда, прокуратура органаш Іелларга дохийта ахча 1109.949 эзар сом оттае.

Ленинградски область. Ювцийта Іаьдала органаш, паччахьалкхен управленеи, суда, прокуратура органаш Іелларга дохийта ахча 1109.949 эзар сом оттае.

Ивановски область. Ювцийта Іаьдала органаш, паччахьалкхен управленеи, суда, прокуратура органаш Іелларга дохийта ахча 1109.949 эзар сом оттае.

Ставропольски край. Ювцийта Іаьдала органаш, паччахьалкхен управленеи, суда, прокуратура органаш Іелларга дохийта ахча 1109.949 эзар сом оттае.

Депутата М. Магомадова къамаьл

(НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР, СТАРОПРОМЫСЛОВСКИЙ ХОРЖАМА ОКРУГ)

Новкъостий депутаташ! СССР Лаккхехьарча Совета кхоалагІча сессе шийл болх лаьхьу хІанзза ший болх чакхбаьккхача вай парте Центральни Комитета декабрьски Пленума идеишцеи цо хьалхашка оттадаьча практически дехкарашцеи цІакхха диллургйоаца уйла дагахь а йолаш.

Нохч-ГІалгІай Автономни Советски Социалистически Республика кхъьгархамхоша, дерригача советски халкъо а санна, йоккхача терконцеи дог гІоздьаьнен Іома а ю, юьца а юьи новкъоста Н. С. Хрущева башха-тлена доклазаи КПСС ЦК Пленума материалаши. Из кхетадеш да. Пленуми оттаяь дІахо а сихха химически промышленность дегІайоазІа программа мехка халкъа боахама бакхха валхара лоарІаи бозаш а берригача советски наьха ловлангара хьаштаи терказлеш а я. Химически промышленность сихха дегІайоалаяр — из коммунизм хьалъара лоарХямегІара декхарашца толаме кхоачашъара, кхоачашъара боахам чІоагІа айбарга, къаьхьгама овсарле лаккхярга, шортта кхачан продукташца халкъо лезаду товярашца хиларга вуташ йола никъ ба.

Шекю ац, КПСС ЦК декабрьски Пленума решенешка оттадаь декхараш СССР Лаккхехьарча Совета документашка этгарга шерагІа тайпара белгалдаьча а заволъаше юкъедиъна а хургхиларах. СССР Лаккхехьарча Совета тІоагІъайта тІаенача 1964—1965 шерашка СССР халкъа боахам дегІабара Паччахьалкхен планан Паччахьалкхен бюджетан кхъьгархамхоша, СССР Госплана, СССР Госбанка хьалхара Совета экономически советашца, профессионально-техническа дешара заведенешца, культурно-просветительни учреждененшца, ІилмаТохкама учреждененшца, больницашца, берий яслешца, санаторешца, унахІлено лоряярен физически культурин кхыча учреждененшца, пенсеш а, пособеш а, стипендеш а, хьожадуха дерриге а 32.800.370 эзар сом оттае, цу даькъе пачхьалкхеи социальни страхование бюджетах 9.854.903 эзар сом.

Статья 5. 1964 шера йолча СССР Паччахьалкхен бюджета тІа мехка обороната хьожаду ахча 13.289.000 эзар сом оттае.

Статья 6. 1964 шера йолча СССР Паччахьалкхен бюджета тІа паччахьалкхен Іаьдала органаш, паччахьалкхен управленеи, суда, прокуратура органаш Іелларга дохийта ахча 1109.949 эзар сом оттае.

Статья 7. 1964 шера йола союзни бюджет доходашта 43.181.578 эзар сомн расходашта 42.641.324 эзар сомн а долаш, доходан расходех 540.254 эзар сом дукхагІа а йолаш, тІоагІъе.

Статья 8. 1964 шера йола союзни республикай паччахьалкхен бюджеташ доходашта а расходашта а 50.075.302 эзар сом оттае, цу даькъе союзни республикашта: (эзарап сомаш)

Российски Советски Федеративни Социалистически Республика	29.163.260
Украински Советски Социалистически Республика	8.292.073
Белоруски Советски Социалистически Республика	1.531.683
Узбески Советски Социалистически Республика	1.598.918
Казахски Советски Социалистически Республика	3.912.663
Грузински Советски Социалистически Республика	837.310
Азербайджански Советски Социалистически Республика	819.631
Литовски Советски Социалистически Республика	692.986
Молдавски Советски Социалистически Республика	435.275
Латвийски Советски Социалистически Республика	553.329
Киргизски Советски Социалистически Республика	473.857
Таджикски Советски Социалистически Республика	435.097
Армянски Советски Социалистически Республика	533.246
Туркменски Советски Социалистически Республика	422.200
Эстонски Советски Социалистически Республика	373.774

Статья 9. 1964 шера ерригсоюзни паччахьалкхен налогаш тІарехь доходаш тІарен союзни республикай паччахьалкхен бюджеташца еш йола отчисленеш ухх бозарме тІоагІъе:

а) оборота тІара йоакхуча налогах хьатІадоагІача ахчан тІара: РСФСР — 27,2 процент, Украински ССР — 27,6 процент, Белорусски ССР — 50,9 процент, Узбески ССР — 85,9 процент, Казахски ССР — 100 процент, Грузински ССР — 85,5 процент, Азербайджански ССР — 83,6 процент, Литовски ССР — 78,9 процент, Молдавски ССР — 25,4 процент, Латвийски ССР — 19,3 процент, Киргизски ССР — 92,9 процент, Таджикски ССР — 98,8 процент, Армянски ССР — 100 процент, Туркменски ССР — 100 процент, Эстонски ССР — 52 процент;

б) 1964 шера паччахьалкхен 3 процентни чура кхадж уха заем ехьача ахчан тІара — 50 процент;

в) Таджикски ССР паччахьалкхен бюджета чу йодача бахача пахагара йоакхуча подоходни налога тІара — 100 процент.

1964 шера союзни бюджета ахчанцара 1964 шера СССР халкъа боахам дегІабоалабара плано отгадаьча гІулакхашта финансированни елга Іалашдара Казахски ССР паччахьалкхен бюджета 1.237.392 эзар сом, Армянски ССР паччахьалкхен бюджета 34.246 эзар сом, Туркменски ССР паччахьалкхен бюджета 59.706 эзар сом кьоастаде.

Статья 10. 1965 шера йола СССР Паччахьалкхен бюджет доходашта 101.180.084 эзар сом расходашта 100.375.821 эзар сом а долаш, доходан расходех 804.263 эзар сом дукхагІа а йолаш могае.

Статья 11. 1964—1965 шерашта йолча СССР Паччахьалкхен бюджетах Союза Совета, Къамий Совета Бюджетни комиссей заключенешкеи Къамий Совета Экономически комиссе содоклада тІеи хьакъехьара предложенешкеи замечанешкеи, хІаьта иштта СССР Лаккхехьарча Совета палатай заседанешка депутаташа еннача та предложенешкеи замечанешкеи хьожалта а царех йоагтІаш йола решенеш тІээмилга а СССР Министрий Совета тІадилла.

СССР Лаккхехьарча Совета Президиума Председатель Л. БРЕЖНЕВ.

СССР Лаккхехьарча Совета Президиума секретарь М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1963 ш. 19 декабрь.

СССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА СОЦАМ

1962 ШЕРАРА СССР ПАЧЧАХЬАЛКХЕН БЮДЖЕТ ХЬОАЧАШЪЯРАХ ЙОЛА ОТЧЕТ ЧІОАГІЪЯРА ХЬАКЪЕХЬА

Советски Социалистически Республикай Союза Лаккхехьарча Совето соцам бу:

1962 шерара СССР Паччахьалкхен бюджет доходашта 84.306.174 эзар сом расходашта 82.154.194 эзар сомн а долаш, доходан расходех 2.151.980 эзар сом дукхагІа а долаш кхоачашъара хьакъехьара отчет тІоагІъе.

СССР Лаккхехьарча Совета Президиума
Председатель Л. БРЕЖНЕВ.
СССР Лаккхехьарча Совета Президиума
Секретарь М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1963 ш. 19 декабрь.

КПСС ЦК ПЛЕНУМА РЕШЕНЕШ—ВАХАРА ЮКЪЕ!

Ахархой кийчлу

ЧІоагІа хьажар айдаь болх беш ба ух деношка. Наурски района «Россия» ахча колхоза механизатораш. Колхоза механически мастерске ремонтникашца цхьаьна чІоагІа кхъьгархамхоша, бІаьстанга дика кийчьнь перташ.

— Тхо колхозе техникина ремонт ю дукха хІа я, — йоаь колхоза керттерча механика Петр Дмитриевич Ремезова. — ХьатІадоагІача шера 20 фералъ тІакхоачаш ерриге тракторашца ремонт ян йха, цу ханна тухь тракторашца тІехьаюзаш машинаш а тоаяь яха деккар оттадаь оаха тхоашца хьалкашка.

Из деккар дика кхоачашду колхоза механизаторашца. Ремонт еш мел волча хІара сагоз балха жорма тІехкхоачашъю. Масала, коммунистически хьисане болх беш ба дикагІа долча механизатораш, комсомольски бригадирн помощникаш Ефим Константинович Васильева. Василий Викуловичь Воронцови. Бехкткхаме болх ба цар бер— шигателашта ремонт яр. Бакъда, цар из болх геттара ника кхоачашду. Гусенични трактора ремонт ева 40—45 сахьатал дукхагІа ха йоаьш цар.

ТІатеІла болх беш ба ремонт еча техникаш а кхыбола колхозой а. Ухх шера йиъалгІча квартале ремонт яь якха план оттаяьча 18 тракторах колхозе ехьа трактор хІана тоаяь йоаьш латт.

Дика бу колхозе кхашка кхоаддилара болх а. Хьажжіаш, ковротлаш, бьаьда даяраш лаьдуггдолча участкашка еш хІаэзехьа а кхо эзар тонн моттиге удобрени йиллай.

Дика вІаштІехьлакхха лаДолладаьд колхозхоша дедилара. Трактористиг курсашка дешаш ва 25 прицепицех. Хий дехкарий курсаш а ехкий колхозе. Цу курсашка деша эагІа 20 сар.

Шозй беррига яиз, хьинар тІадахийта бІаьстан балхашка кийчлуш ба «Россия» кхача колхоза дехкарой.

Н. ПЕТРУХИН.

ДОГ ГІОЗДЬАННА

КПСС ЦК декабрьски Пленума решенеш ю ювцийта Іаьдала хинаш тІа а нйца кхъьгата дика кхъьгаеш я ух деношка Грозненски химически завода № 1-108 йолча цеха коллектив. Пирогаза белалах этлиен даккхара ах бетта план 108 процент кхоачашъяй цо. Цу этиленах хьадоаккх спирти полиэтилени. Кхъьгарга темпаш дуи ди тІехьа лаккъеш а цу цехе хьалхара моттиг яьккхай Б. Саблина кхъьгалдеча «Б» яхача смена коллективо. Этилен даккхара ах бетта план 111 процент кхоачашъяй цо. Цо даьхачарёл вогІа даш «Б» яхача смена коллективо даьха кхъьгамма сталмаш а.

Кхъьстта дика кхъьгаргача белгалбаьна ба аппаратчикаш Кузнецов Анатолий, Канузова Вера, Зеленская. Неля, иштта кхыбаш а. Шозй болх бена хана кхъьгамма хьокъе цхьаьнакха хьовзам ца хулийташ кхъьгаш ва слесарь коммунистически кхъьгарга ударник Ю. Глухов.

Н. ОЛИМПИЕВ.

Ухх сурта тІа шоана бІаргагуш вола, шура кхухьача машинка шофер П. Я. Козаченко аргІанара рейс е кийчлуш ва города юххерча Тимирязева цехерача совхозе шура шурий комбикорм — хьяд дуьхь. Ростова-на-Дону города гонахарча зоне вІаштІйолаш латтача 15 специализированни совхоза юкъеболаш ба из боахам.

Цу шоай тайпара «шурий фабрикаша» хьалхаяча дехкар оттаьлаш — области центре — мехка йоккхача йолча промышленни городех цхьаь городе йаха нах садаиаза керднча шурийца Іалашбелга.

В. Турбина сурт.

ТАСС фотохроника.

ПАРТИЙНИ ВАХАР

АГИТКОЛЛЕКТИВА БАЛХА ОПЫТ

Сунженски производственни управленне «Победа» яхача колхоза агитколлектив 43 сар чуворагlаш я, цу даькъе 32 коммунист а волаш. Агитколлектива дукхагlбола членаш агрономаш, зоотехникаш, механизатораш, ах Iуй, оалхазараш лелладераш, иштта кхиболла лаккера а, юкъера а образованеш болх нах ба. Мехка белгалдаьна докхка ю хиларна — КПСС ЦК Пленум, СССР Лаххехьарча Совета сесси махилла а агитатораш вlашагlа а теха семинар юцяра, дувц колхозашта юкъе цу къаьсаьлера беседа мишта ергьяш, бе безача кхетама балха формаши методаши Iомаю, темана эшпаш дола литература белгалдовкхаш, из дина мара агитационно-массови болх дlаболабар агитаторашца.

Иштта хилар дlалахача шера ноябрьски, чу шера июньски КПСС ЦК Пленумаш хилча а. Хlара агитатора специальноста лоархlам а беш участок елар цу семинаре. Масала, агитатор нов. Лазарева зоотехник а. Хьакий-товарищи ферме хьожайир из. хlьята свошеюд йола нов. Стрелецкая баьца даарий бригаде хьожайир, иштта кхи дlахо.

Производственни признакаш агитатораш дlачlоагlбаро йиш хулийт хьалха латтача колхозхой опытни методаш дикагlа дlайовзийта, уж колхоза балха юкъе яхьи. Масала, хьакхийтоварни фермерча агитатора зоотехника Лазареве хьакхаршта дуча доаьхара рационе юкъейхьад Б-12 яха витаминаш. Хьайбаш лелладераште цо дийнар Б-12 яха витаминаш хлоабаш йола хьакхаяр дика тоалуш хилари хlьята хоадаяча хана иштта кхоабаха парна кхоалагlа дакъа доаза тlакхетарн. Агитатора-зоотехника балха опыт вlашагlтехар, из колхоза фермашка дlайоазжайир агитатораша, Хlанз колхоза дерригача оалхазараша а тел из витамин.

Ше арглянара беседаш ешначолхоза машинаш яьса дlахоха ца ахийтара хьакхеъьарча нов. Никулина беседа яьчул тlеъьагlа.

Дика кхетадергдолча тайпара беседаш ешдаздаш колхозхошца КПСС ЦК июньски Пленума материалаш дlайбозайташ болх бу агитаторша ни. Воронежевца Ячейка Жевенкос, кхыбараша. Хlанз КПСС ЦК декабрьски Пленума материаласа колхозхоштца центральни а моттигера тангташ деша а дlайбозийташ ба агитатораш, иштта, новкъост Н. С. Хрущева доклада тlара керттердараш дувцаш а.

Гойтара агитацех шерра пайда а эцаш бу агитатораша колхозхошта юкъе агитационно-массови болх. Цар шоаш а даьха лоаш «хьокхама досиех» диаграммаш, графикаш, шура яккхара хьокхамаш, къаьсаьгаша листокаш тlа, производства хьалха даттарий толамех дола керда даннеш, «Крокодил» яха ленгазет арахецаш. Колхозхой къаьсаьгаша дисциплина чlоагlъяра, болх бе па ловрашца, малараш мелараша, лекъьхоаш дерашца, хулинганаша доаттагlбу, къоьсам мел цаьнаш дlайбозийташ новкъостад цу цу тайпарча агитационно-массови балхо. Масала, агитатораша нн. Рябовас, Стрелецкаяс, кхычар № 1 йолча бальдаграш лелладеча бригада къаьсаьгаша листокаш тlа бригада болхлочо Дундинас болх во бараш, из бетта 10—12 дийнахьа мара балха па яраш пунна критика еш заметка хьэхьарш. Новкъостий критика гlо дир нов. Дундинайна. Цул тlехьаьгlа лерттlа балха яха йолаелар из. Цу тlакхаьсаш лаьца дувц а, бицбалансар агитаторашца. Шозлагlа араяьнчача листока тlа цо новкъостий критика йоагlъа ча тайпара кхетаярах лаьца дийцар цар.

Дикагlболча колхозхой къаьхьгама опыта а йоккха уйла тlайохийт агитколлективо. Механизаторашта, кхашка балкаш деча кхыбараша цахьа дlайдаш къаьхьгама дикагlболча опыташ лаьца дувц, къаьхьгама листокаш тlа, «Победа» яхача колхоза газета тlа. Цар чекха дlайбозийт тергахьара. комбайнера, звеньевой дикагlа йола опыт. Агитколлективаша цахьа дlайдаш планах болх бу «Победа» колхоза партийни организаце. Масала, ух шера 5 семинар яьв цар колхоза агитаторашца. Цу семинарашка цоай ранша. Цу семинарашка цоай методически гlулакхаш довзар агитаторашца. Февраль бутт чакхйолаелар «Ларгlа ха де» яхача темах агитаторашца семинар йир парткомо. Колхозхой отчетни собрание цифраш кара йолаш бар семинаре хинна агитаторашца. Цу даннешца шера колхоза финансово-бюджетна болх мишта лел тергахь цар. Агитаторашта «Победа» колхоза юрта боахама проблематашка дlаьлодар лоллара наькъаш дийнар керттерча специалисташа нн. Емельянова, Езникова, Тимощенкос, Гусева, кхычар. Масала, № 1 йолча тракторно - полеводчески бригаде къаьхьегам лерттlа - вlашtIехьбаккхарца, колхоза ахчан боагlгlача тайпара лоарх1ам барца цхьа центнер мукхара дlаьлоаш къаьхьегам цаноцца шозша кIезигагlа дlадахийтар, шоллагlча трактористополеводчески бригада дlадахийтарел. Хьайта шозша гаргга кIезигагlа рузкъа дlалахийтар коартолаш кхеярга е. Баьца даараш лелладеча бригадаша а иштта дика балхаш дар белгалдаькхкхар цу семинаре.

Колхоза председателера нов. Емельянова «Ялаташ чуэцилгга лерттlа чакхдаккхаш агитаторий деххараша» яхача темах къаьмаьл а деи июнь бетта семинар хилар колхоза агитаторий. Цига долучча бесса гlулакхаш довзийтар, цар еша еза материаласа елар агитаторашта.

Агитатораша, колхозхошта хан-ханиахьа лекцеш еш, доклалаши беседаш юкъе агитколлективе хьалхо волча колхозхошта партийни организае секретара нов. Езикова, шийгара цу гlулакха кхычарна хьокхам а телаш.

Ухх чакхдоалаш латтача шера колхозашта 50 доклади лекции йийшаш, 11000 гарга читкеи беседеш яьй агитколлективо. Ухх шера 70 доклади лекции йийшаш колхозе 35 шера агитаторалла болх беш волча нов. Варашкевича.

Зехьа довш агитатораша хьега къа. Толамца хоаначиъьяьй колхозе уьк шерара юртбоахама продукташ, нийчыгара

ДОАКЪАР ДОЛЛАШЕХЬА ШУРА ЙОЖАЮ

Шура яккхарн из паччахьлакхенга йоьхкарен план бетта-бетта хьоачан та ези юс Грозненски производственни управлене 1-ча Мая цIерах йола колхоз. Колхозе хьоачамбалина гIожен мошен доакъар доллашехьа а доахана душ йола шура тIехь-тIехьа кIезигIа худ. Из хьалхьа уьш баккъара-ваша. Нох. Лонучоза керте латтача доькрай группо ше деттан долча доахангара ноябрь бетта кIара дийнахь 1394 килограмм шура йоьккхар, хIалха дIанз цу доахангара дийнахь-бус йоаккхаш йола шура 1046 килограмм мара яз. ГIулакхан кхы дикагIа дац нох. Отделкина керте латтача доькрай группе а. Ноябрь бетта яьккхачул 298 килограмм кIезигIа кIара дийнахь-бус шиг йоьккха шура.

Шура яккхара гIулакха тхо ишта тIехьадуьсан хилара бахьнаш малагIаш да? Тайп-тайпара наха ю хаттара ду жоп духьдуьйна да.

— Доахан во-да тха. Из да оаха шура кIезига яхара бахьан, йоах зоотехника нов. Тенячкинас.

Цхьабакъда, из цо яхар бакъдац. ХIанз цар лучуш лоадама хIама ца эшнаш шоозза йдуьхьа шура яла йиш йолаш дукха а дика доахан да колхоза фермашка.

Колхоза цхьаболча кулгалхой доакъарний хьоачам бац, яхаш бехкабзала гIерт. Цхьабакъда, из а ишта дац. Салос а, ча я, йоаш а йолаш и колхоз, хьоачамболлаш барда а кхуьх цIа. Долче, шура кIезига яхара бахьан доахана гIулакх во дар да. Доаханна гIулакх ухъаза во деш хилар бIаргаго хала дац.

13-ча декабре доаккъаза хьашт тIа латтар Отделкина группанара дитлагIча Iулапара доахан, цхьабакъда, когаш тIабийтта йоазь духха спасоби йоаь йолаш. Чулуьра латтача наIарех. хийцаш чулуьра пелла яр. Iулапаргуча сагIа вацар. Мича бахабол ужа? Ши доярхеи ши скотникн хила ма вевзий уьхьаза ха деш. Уж дика пишк а лотаьх дIайхача цIагIа багIар. Доярхаш тхьайса бодар, тIехь а скотникашца, тIаьлеьеш гIур а бохкаш, хабарашца дувцаш багIар.

— Доаханга хIана хьажар шо?

— Фу дар кхер хьо царна, — жоп делар набарах а йнза сомабакъда. из доахана дика юаргIйола силос хьаелла дага а бац колхозе.

— Ер юаьь дальча доллалургда тхо доахана дикагIа йола силос ехка, — йоах Тенячкинас.

Из геттара во да. Цхьаккха пайда а боацап йоь доькъаленачча тIадамех яь силос, доккха зе хул колхоза.

— Нагахьа санна уьх силосех кIезиг-дукха дикагIа йола силос еттаре, тIакхха из доахана дика юаргIар, — доах бригадира Отделкинас. Из кхы хьажа.

Варденна чаи лаьтта йина силос дечен ферме кхуьхьаьн а моттгган пийлсу. Вiалла сагота а боацап из «доькъар» хьашка дуллаш доахкаш куьл скотникаш.

Доаханна доакъар дехкара график а телхаю уьхьана, Хин-хин-наьха тIехь доаханна а доахкаш, а е сий а. ПхелагIча Iулапара доахан доладалийта а хий моладе а Iуйрийна 9 сахьат дальча денз делкъеьл тIехьаьгIа сахьат даллалца ярадаха дезаш ба скотникашца, цхьабакъда, из из ден дац. Дьыссача хъашта бIара а хьежаш латт цу юкъаьгIа доахан. ХIаьта графикаш силос йина еза ха хьакхьаьчча, делкъеьл тIехьаьгIа ши сахьат дальча хий моладе ара ден делкъеь, сайрийна уж детта ха тъакхкаччалца улица-новкъа лоатаду уж. Иштта ах денал дукхагIа га ха йоаккх доахана меца долаш. ТIакхха минта дуьца йиш я пар шура тIатохкиагIар?

ХIанад из дерриге а? Хьайбаш тIа леладелларна, жоьк социалистически ехьа вIашtIехьъьккхаш. Доярхаша а скотникаша а социалистически деккхарш тIаийнад, яхаш къьрлу зоотехник нов. Тезиячкина, цхьабакъда, ше деттача доахаттара шер а йиш мел шура яккха еза зоьк цхьаьна цаI доярка ши. Шийна хьалхалкха латта дехкар сага довзаш ца хилча минта лоаттаберга цо из кхоачашца ра ксьосам. Шу долалуьу оаьхь доярхаша ца хадаьна организаторски болх а лелабеш, социалистически яьк минта лел даиман Дiа а довзийтар, хан-хаиначьа итогаш а еш, болх тоолургбола керда нахььашт а доахан делкъеь тIа цхьаьна тайпара беркат далац яхьах. Хiара дийнахьь шийна фу карагIдьлнад хоьш а дiадоь ххы фу де йиш я тоххаш а хила бена беррига хьайбаш леладелаш.

Вай белгалдаь цхоачамбоапараш сиха дiадаха а доахана шура тIатохкига Iалашде а дехкарийла ба колхоза, фермай кулгалхой, партийни организаци.

Ю. БОЛОГИН.

РЕМОНТ ЕШ ЛАТТ

Юрта боазама техникана ремонт ярца къьнаьхьа Ставропольски боазама механизатораша дьяча кхайкарала раьза а хинна къьхьегама вахте эттаб Урус-Мартана производственни управлене «Горец» совхоза механизаторашн. Трактораиста, комбайнераиста, слесарашта 1-ча февралера кхачалеьха ремонт яь яккха лаьрхIад совхоза цIелакхера отделене. СССР Лакхехьарча Совета сесее сийна сменни нормаш 140 — 150 процент кхочачашбо трактористаца Ахверуева Хьажа-та. Дадаев Шахь. Мазаев Сандр-Махьмада, ишта кхьчар а.

17 декабре отделене механизатораша ремонт а яь арахийгай йиъ, трактор, кхоь сеялка, кулътиватораш. Ремонт еш латт кхы а 10 трактор, 5 сеялкина.

К. ВИННИК.

ОАХА ЯЗДЬЧУН ЛАРАХ

«КЕРТТЕРДАР — НАЬХА ХЬАШТАШ ХХОАЧАШДАР»

Уьх шера 28 ноябре «Сердало» газета тIа кена техаяр «Керттерлар — наьха хьашташ хоачашдар» яха гочдаран бригада материал. Цу тIа дувцар городе Грознерча цхьайолча тикашка маьхаш нийса деш а хIама эша хьабакъаратта гIулаех эделина деш а хилар. Цхьабакъда, редакцин бригадина цхьайолча тикашка цIенхаштара а магийта йиш йоаьна а хоачамбоапараш гучалаьхар. Царех и Грознера №№ 13, 74, 38, 21 йола тIакхаш. Рейдови бригадо чIоагIтIа критика, бир цу тIикай дальча. Цхьаьна Грозненски горпишеторга директора нов. И. И. Махова тхо га яьлу:

«Сердало» газета рейдови бригада гучалаьхха хоачамбоапараш а хилан котамашта. Тхона ловра силос лаьттах йоллача хана къьастта хул оалхазаш фермана лаьрхIа силос йолбир.

Тха хьохкамаш кхы а дикагIа гучалаьхха хоачамбоапараш цIендаь жоп а деш, дIадьахьчул тIехьаьгIа.

КПСС ЦК декабрьски Пленума решенеча хьоа а луш, тха фермаш коллективно лаьрхIад хьатIадоагIаца шера кIара яккача котамагара 150-нел кIезигIага доацап фуьд гулде.

М. БОРОДАЕВА,
Суяженски производственни управлене «Комчуэнэма-та Бога имкъ» яхача колхоза оалхазарий ферма йоькъагIа йола птичница.

ХЬАЖКIАШ ХЬУВКЪАЕРГЬЯ

КПСС ЦК Пленумо деган гIоздаьха, хьинарца къьхьегаш бе тха совхоза бахьлой, къьастта дика дIаьлу лаьтта удобреш товсилга цIьоалагIча отделене.

Ширдьяна кхо дуллаш лаьт хьажкIаш дIае белгалъяьча участкашка, хIанзае а дIадоаржальдьл ширдьяна кхо 150 — 200 гектар йолча участка тIа.

Моттигера удобреш йоххача дика толаман доах хьажкIаш лелаеча Шатуев Мовлада, Музыкаев Увайса, Сагалов Махьмада. Дика хургьа хьажкIаш.

Наурски производственни управлене «Надтеречный» совхоза цIьоалагIча отделене агроном.

ФОТОИНФОРМАЦИ

Запорожски область. Шерг-еш и Бердянски опытни нефтемаслозавод, коммунистически къьхьегама предприяти. Хьалъеш я керда цехаш, пирокотельни. 1964 шера реконструкци ян яла еза я завод. Керда мошносташ боьа. Бе йоаьлалитлача тIехьаьгIа арахецан йола продукци цкъан ахаззеи духхагIа хургьа.

Сурта тIа: кадданза кIара кхера боагабу а шура санна кочча кIир кийчьо а керда уьстановка.

А. Красовске сурт.

ТАСС фотохроника.

«Мунис» — официальни медицинно боель ишча кхьаьна балзам, ексалеп. Дукха за доацап из балзам Iалала хьалашка кораей Пенджикента лоамашкара експедицеммо Джолиов Iусупов. Лоамашка яха хиннча экспедице шозятнче пхиг килограмм гуьлей из молхаита чIоагIа дика долча решетка.

Экстракт Iилма-тохкамеи дарбан учреждегнеша дIаьча дога ба хиннчаи лабораторни клинически хьалашка цIнах фомка дарбан Iулакхгни шерга Iомайдай-тар дуьна.

СУРТА ТIА: «Мунис» яха экстракт иехьара процесс Джолиов Iусупа Iомаеи ва Таджикски ССР Iилмай Академе хине Институте.

Л. Окуненен О. Позднякоен сурт.

ТАСС фотохроника.

ТIехьаДуса боахамаш хила йиш яц!

КОЛХОЗ ДИКАГIЧАРЦА НИЙСЛУРГЬА

ТIехьадусача боахамашца лоархIаш я Суяженски производственни управленена чуйоагIа «Ленина нихь» яха тха колхоз. Торонашка дилача хьалхарчарца лоаьгIар из, кIезига ха, кIезига дале а хьажа лаьтташ, хьинаре къьхьегаш бола нах ба тха. Цу тороиех хIанзалца боьхонца пайда на эпар да тха вогIдар. Цудухьа тIехьаьсоаре а я тха колхозо.

Виникнски областа Хмельницки производственни управлене юрта боахама къьхьегамхой кхайкарал хьал а лаьца, уьх гарттарча шин шера колхоза экономика дегIайозIагIрйола боьхонца гIулакхан шин шера колхоза производственни управлене.

Хьалхарча дакъе колхоза деррига ча лаьттаех дикагIа пайда эпа, оахаш долча лаьттай структура уьрча лаьрхIад оаха. Уьх шера 2,5-за дукхагIа ха хиннад гурахь дIадуьйдо доаха кIа.

Иштта дукхагIа дIадерцен дикагIа хьуькъадарцен дIадахача шераца нийсйча 4-за лаькхургда валовой кIа чуэцилга.

Хьажкlаш дIаерга кийчьуш да тхо хIанз, вIашtIъеллай хьажкIаш лелаю механизированни звено. хIаьта цхьан техгара 10 тонн лоархIам болаш кхашка кхо дуллаш а я из ренсфуклина кортбофкама продукташ ихарен кийчьярен министерстван. Мотгтигерча жена цу фух дола нана-жерч тхоца хувшарздолаш гуржетIарча новкъостанца дувца деза цар.

50 гектар сомий бешамаш я тха колхоза. Царех 18 гектар сома пайда а баббан колхозо. 1964-ча шера 25 эзар сомал кIезигагIа боацап цу бешамех пайда эпара план оттташ правлене.

Иштта иоххарий дебаде а лаьрхIад оаха. 300 ниих бохка лаьрхIача «Победа» яхача колхозерча тха шефаша доккха новкъостаца ду тхона.

Колхоза экономика дегIаоалаярга хьаъсгам лерттIа вIашtIехьбоаккхилга а цун ужет хьаьгIа лелаеча а, доагIаеча тайпара бохама доал делга, техникаш дикагIа пайда эпа, кадраш кийчьера а производства ерригача участкашка уж дIаийсьелга а тоаде деза тха. Хьаъсгам дерттIа вIашtIехьбоаккхилга цун ужет тоьяри духьа хьайбаш боахамех хохашка балхаш дечен къьхьегамах хьаьдда мах тергбонаш йола план оттташ а.

Чуэпача хьъсгам а лучуш дуггбогача хьаьгIа а лоархIам бепп йола доаг договоап уьттадергда тха механизатораша правленена. Кхетаде деза мидий цун чуоэпам ялат дуккагIа хьалхьедарга хьежжа алгай лаккагIа дуггбогар. Арела хIара чIеча къьхьегамех учет ийса лелаяра, цун материалаш безам айбара, правленена хьалхалкха бекхтокхам лахбара цу кердача системо новкъостаг дергда тхона.

Кадраш кийчьера гIулакх Iана замалаьха ваккIехьха лаьрхIар оаха. Сельхозтехника МТО 4 бетта йолча трактористий-машинистий курсашка хIанз деша ва тха колхозера 5 сар. Юрта боахама механизации яра училище шерраш профподготовкаториста дезнад Iомаеш цхьа колхозо ва. Тхона шефал ден йолча «Победа» яхача колхозе трактерно-полеводчески бригалан шурий-тобарни ферманеи кулгалдара болх Iомабе 2 сат вахийтар ваха.

Механизаторий кадраш кийчьяро тракторни парках дикагIа пайда эпа а доагами машинашта хьекха дьяттен духхагIа кходе а тардолийгарга тха. Правлене дIахо ловрглоаеш ден дIадоаккхаш, машинашта хьекхача дьяттареи, техникаеа ремонт яргеи 22 эзар сомгIа сом дIа а долаш колхоза хинна пайда 26 эзар сомага дIахоачачаш мара ца хиндр.

Хьажкlаш делаю 10 сат, хьайбаш — делаю 20 сат, бакъда даараш деладу 5 сат деша вола агротехнически курсаш вIашtIехьай оаха тхоай колхозе.

Уж гIулакхан дахь оаха тхоай колхозо экономика дегIаоалаяра, хIанз ха хьаIдалелга Iача тера тхоай колхозо бокха пайда бергхиларах тешаш а да тхо.

С. ШАДИЕВ.
Суяженски производственни управлене «Ленина нихь» яхача колхоза председатель.

УДОБРЕНЕШ — ЛАЬТТАН КХАЧА

КПСС ЦК декабрьски Пленума решенеша чIоагIа кхьаьгIа-гама хьинар айбан. Цу Шелконски производственни управлене Ленина цIерахчи ХХ партсъезда цIерахчи колхозний механизатораш а колхозхой а. Цу решенешта кхьаьгIагама хьинар айбина жоп дала кийчьуш ба уж.

Гуррахь а 160 тонн минералын удобренеш ийлаяр Ленина цIерахча колхоза правлене. Ноябрь бетте а подкормка ийй абесгоска-1» яхача сортах дола кIа IIадийнача 500 тестара. Минералын удобренеш ехкача кьашъста дика хьувкъаш кIа из долга кхета а деш, хIанз декабре а из болх деш ва трактористе нов. Магомадов Селим. Деррига а подкормка е лерхIа гуркъа дийна ялат 600 гектар да.

120 тонн суперфосфат емай ХХ партсъезда цIерахча колхозо. 90 тонн удобренеш а тесса подкормка ийй 450 гектар хIинна. КПСС ЦК Пленум болх беш хиннача деношка кхьаьста чIоагIа хьинар айбина подкормка ешар ва трактористе нов. Умаев Лоам-Iаша.

Кхашка балхаш деш болча колхозхоште КПСС ЦК декабрьски Пленума материалаш дIайбозийташ а дукха болх бу цо.

В. КАЛАШНИКОВ.

Толамий лард

КПСС Центральни Комитета Пленума сийленца накъа бахара дика кхьаьхIагар «Комиссар» яхача колхоза кхьаьгIама хошаа. Гурахь а дIаййача культурай 510 гектара подкормка ян йистебалъар цу колхоза цхьаьгIача комплексни бригада механизаторашн полеводин Пленум кхьаьгIама деш га. 110 тонн суперфосфатн амманичи селитри дIахьахьай лаьттанга. Кхьаьста хьинарехьайбаргар из болх деча трактористе Григорий Евстичеева. Из бергга болх цхьаь тукова сеялкача керттеоча болх а деш цо ше кхоачашбир.

Кхетта ухъаза хьакхоачаргбойлаш кхы а я минералын удобренеш. Этгара хьалха уж хьайбаш — Вочкаргга цIерах сеяклан хьажкIаш дIаоьрга йолча лаьтта. Вiаьстан юхье кхы цIаьхьа а подкормка е лерхI бригада коллективно гуьрахь дIаййачача культурашта.

Шелконски производственни управлене инспектор-партор-ганизатор.

УДОБРЕНЕШ — ЛАЬТТАН КХАЧА

КПСС ЦК декабрьски Пленума решенеша чIоагIа кхьаьгIама хьинар айбан. Шелконски производственни управлене Ленина цIерахчи ХХ партсъезда цIерахчи колхозний механизатораш а колхозхой а. Цу решенешта кхьаьгIама хьинар айбина жоп дала кийчьуш ба уж.

Гуррахь а 160 тонн минералын удобренеш ийлаяр Ленина цIерахча колхоза правлене. Ноябрь бетте а подкормка ийй абесгоска-1» яхача сортах дола кIа IIадийнача 500 тестара. Минералын удобренеш ехкача кьашъста дика хьувкъаш кIа из долга кхета а деш, хIанз декабре а из болх деш ва трактористе нов. Магомадов Селим. Деррига а подкормка е лерхIа гуркъа дийна ялат 600 гектар да.

120 тонн суперфосфат емай ХХ партсъезда цIерахча колхозо. 90 тонн удобренеш а тесса подкормка ийй 450 гектар хIинна. КПСС ЦК Пленум болх беш хиннача деношка кхьаьста чIоагIа хьинар айбина подкормка ешар ва трактористе нов. Умаев Лоам-Iаша.

Кхашка балхаш деш болча колхозхоште КПСС ЦК декабрьски Пленума материалаш дIайбозийташ а дукха болх бу цо.

В. КАЛАШНИКОВ.

НИЙСАЧА НАЬКЪА ТIА

Дукха ха йоашшан хиннача КПСС Центральни Комитета Пленумо кхьастта белгалдьлаьккхар юрта боахама культурашн дика хьувкъийтара кхашка тайп-тайпара а нийса а удобренеш ехканза ца ха хилар. Тхона тхоай балха тIехь а гучадьлнадац из ишта хилар.

Дукха ха яц тха отделени эггара тIехьаюсачарех хинна. Из тIехьюсаш хилара бахьанаш малагIаш да хьожаш тоххам бир коллективно. ХIаране ше-шийна хетар а оалаш, отделени тIехьаюсаш ца хилийтара де дезарап дийгар, отделене боахам тоабара йола торонаш лекар.

КIезига хьувкъаш йолча культурашта меттел дикагIа хьувкъаш йола культурагш мамогта дукхагIа дIае дальар хто эггара хьалха. 100 гектара тIа йийра оаха шекара свекла. Царех хIара гектара тIара 180 центнер свекла яьккхар. Оаха лийрхIача тайпара дика пайда бальар тхона цу культурах. Иштта дика хьийкъар тха хьажкIаш да.

Дlайийна хIамаш уьх шера дика хьувкъийтара бокъонца санна-нахьа кийчо яьар оаха. 143 гектара тIа дIайийра шекара свекла. Царех хIара гектара тIара, кIезигагIа йоаккхе а, 200 центнер свекла яькха лаьрхIадар.

Уж культурашн дIае дьырхIа лаьтта гурразье а оахам а дьа Iолхьалдар. Хiара тIа а 1120 тонн ширдьяна яхо диллар свекла дIаювгрйола лаьтта. Агрономически бокъонех эггара дикагIа хьанз дIайийра свекла. Цуи тIехьаьгIа мугIарашта юкъара лаьтта цамца а доаккхаш суперфосфатаца подкормка йир. МугIарашта юкъе кхозза культивацин йир. Цуи совнагIа садоахаяча хIамаша зе дергдоацап шозза дуст а техар царна.

Минеральни органически удобренеш хан-хаиначьа а дика а яккар бачьан дIаца тIа отделенерча свекла леларий вIашtIехьдальар хIара гектара тIара 320 центнер свекла яккха, хIаьта Американхоь Сайпе звенос 450 центнер свекла яьккхар хIара гектара тIара.

Доккхий толамаш дальхар хьажкIаш лелаеранна а. Планах 28,6 центнер яккха лийрхIача метте, хIара гектара тIара 30,1 центнер дIаьлъяьлча хьажкIий яьккхар. Цхьа центнер хьажкIий яккхарга отделене дIадахар деррига а цхьа сом мара дац, е планах лийрхIачул 90 кепиг кIезигагIа.

Отделене экономика айяра доккха беркат дальар кхашка хий дехкарах. Из бахьан долаш дика хьийкъар хьажкIаш дoакъара культурашн. Отделене дIаеллай геттара дикача силоса 6760 тонн, е планах 1360 тонн дукхагIа. Иштта 102 процент кхоачашбий йол кийчьяра план а.

Уж тайпара, уьх шера дика пайда бир отделене. Цу гIулакхэ духха беркат дальар минеральни органически удобренеех.

ХьатIадоагIача шера кхы а дикагIа тоалургбя отделене лаьтай структура. Масала, уьх шера 450 гектар мара ца хинначе метте 610 гектар тIа йийнай гурахь яь культурашн.

КПСС ЦК декабрьски Пленума решенеш лерде а лаьца, оаха керттера уйла тIаяхийта лаьрхIад юртбоахама производство лаккъара лозрхIамегIарча торонашта— кхашка удобренеш хийи дехкара. Гурахьа дIайийнача культурай 200 гектара тIа хий дилла лерхI оаха. Хiанз хIамаш дIаелехьа дулла хий дуллаш да. Из болх беш я Дуьагов Бауди керте латтта группа, хIанзлелхьа а хий дидлад 700 гектар гектара тIа.

Къьастта терко ешлеладу оаха кхашка кхо дуллиагеи гурахьь йийнача культурашта минеральни удобренешца подкормка ёатеи. Хiа ьыпу Аргун яхача станце минеральни удобренеш хьакхоачъчашехьа а из говеш цIаера оаха уж. Соьхкарчул дукхха а духхагIа тхона чух шера минеральни удобренеш. Хiара гектара тIа 2—3 центнер дIаксюкнарбийгар кIезилъеха а суперфосфатаца подкормка йай гурахьа дIайийнача культурашта. Минеральна удобренеш йохкача къьастта дика кхьаьйагар отделене механизаторша Тасаламов Iаддьала, Мехтиев Iумара, ишта яхы дукхханаеча э. Шишша норма яхоачшйора цар цу балха тIа. Бiаьсти аммиачна селитрца подкормка ергьа оаха.

М. МАГОМАДОВ.
Шалиа производственни управлене «Шалинский» совхоза шоллагIча отделене управляющи.

СЕРДАЛО
Ба-ла баг., 21 декабрь 1963 шу.

ДЕПУТАТА М. МАГОМАДОВА КЪАМАЛ

Касста тIаххоларгда керда шу, хIамале а дIаотIалай Ленина дел Мороза. Ма ооккге, цIямхара, шийца аз из, аьина уог Любабайна.—Касста вайцига воагIарга да дел Мороз! — йоах дIайтаска кхаьчача нане.

— ТIоагIа дукха ийлархой-суй тика чу уях деноцIка, — ихаш дуьц йоккхача университ ягрупьлай отдела йоккхагIа йолча проавеца нов. Овсетин Виктор-ч ас. — Денна йола заданеш 120—и 130 процент хгоачашбо оаха.

Тамашийна бIарахьеж Любад